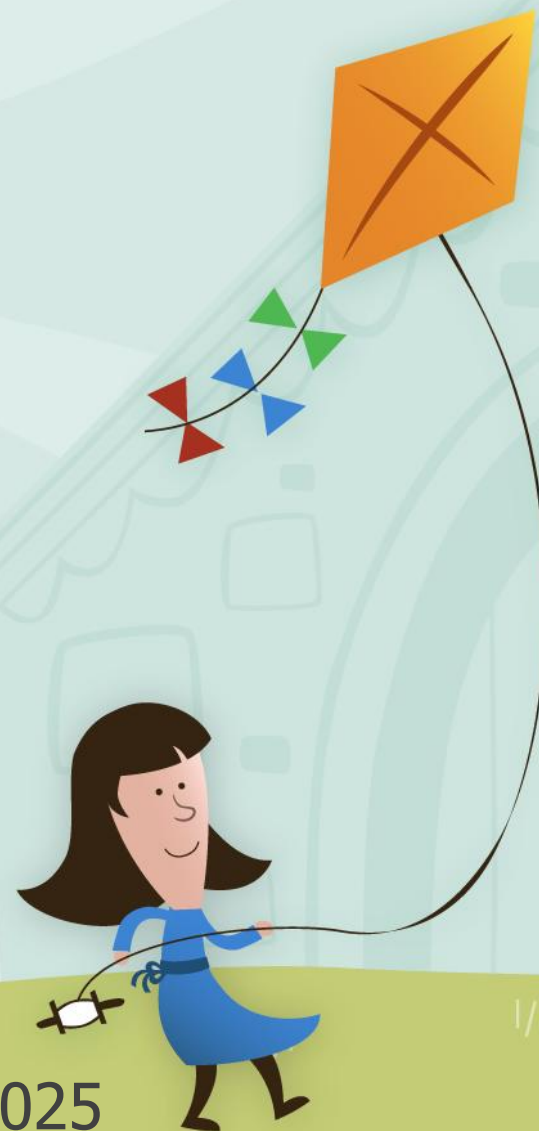
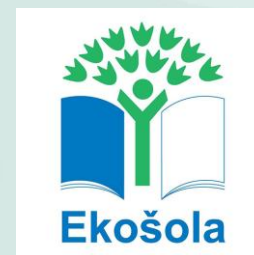
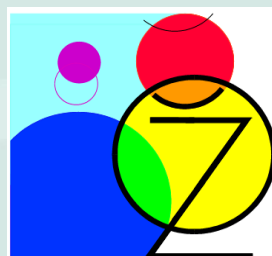

ODPADNA EMBALAŽA KOT KAKOVOSTNA IGRAČA

Teja Tratnik

Vrtec Otona Župančiča Ljubljana

Kostanjevica na Krki, 31. 5. 2025

IZHODIŠČE

- Zbirna soba in pozabljene igrače.
- Otroci 2–3 leta in njihove družine.
- Kolektiv vrtca.

ZASTAVLJENA CILJA

1) Spodbujanje staršev

- k preudarnim nakupom in uporabi igrač ter
- k uporabi odpadnega materiala kot sredstva za igro z otroki.

Prispevamo k trajnostnim načinom proizvodnje in porabe.

2) Spodbujanje matematičnega mišljenja pri otrocih.

NEKAJ DEJSTEV

- V letu 2024 je bilo odpoklicanih več kot 600 igráč (249 zaradi kemijske nevarnosti).
- Posebej nevarni: kompleti ličil, baloni in mehke žoge.
- Nevarne snovi: ftalati, nitrozamini, azobarvila (dermatitisi, alergije, kancerogenost).
- Posebej nevarne kitajske spletne tržnice (plastika).

(Šentjunc, 2025)

- 25 % igráč vsebuje nevarne kemikalije (plastične igráč – zagotavljanje trdnosti oz. upogljivosti).
- V igráčah našli 419 različnih kemikalij, od tega 126 škodljivih otrokovemu zdravju.
- Dokazana povezava z rakavimi obolenji in neplodnostjo.

(Aurisano idr., 2021)

UKREPI

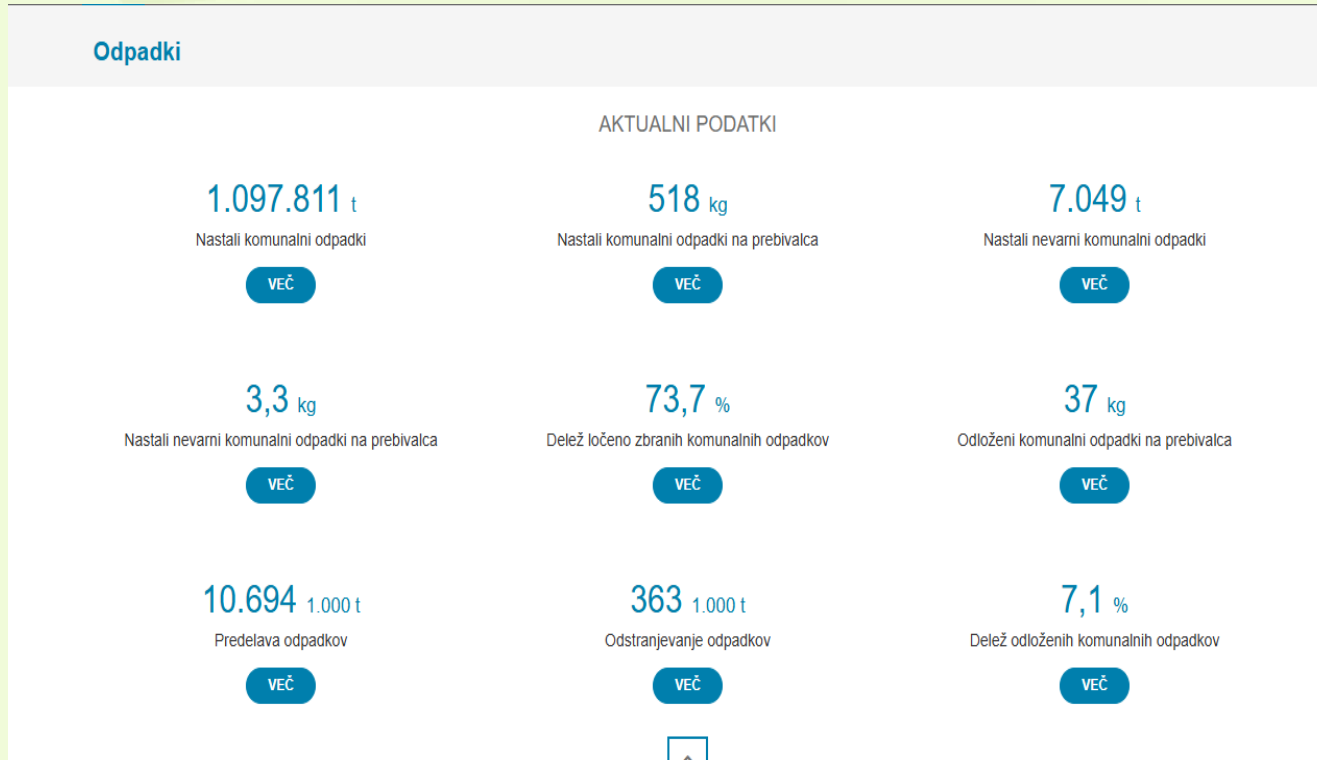
- Trenutni
 - Pazljivost pri nakupu
 - Manjša potrošnja
 - Zračenje
- ZAKONODAJA
 - Marec 2024 - Evropski parlament potrdil spremembe Direktive o varnosti igrač (popolna prepoved nevarnih kemikalij v igračah).
 - Marec 2025 – Komisija in Svet EU dogovor o prepovedi kancerogenih snovi, hormonskih motilcev in kemikalij PFAS v igračah. Dogovor mora potrditi Svet EU.
 - Odprta vprašanja glede nadzora, uvoza iz drugih držav ...
 - 54-mesečni rok za uveljavitev nove direktive po objavi v Uradnem listu EU.

(Šentjunc, 2025)

1. CILJ: OZAVEŠČANJE STARŠEV

Spodbujanje staršev k preudarnim nakupom in uporabi igrač ter k uporabi odpadnega materiala kot sredstva za igro z otroki, s čimer prispevamo k trajnostnim načinom proizvodnje in porabe.

POTI DO URESNIČITVE CILJA:

- * seznanitev staršev s konceptom dobre igrače,
- * obveščanje staršev o nevarnih snoveh v igračah,
- * objava podatkov o količini odpadkov na oglasni deski,
- * priprava gradiva s primeri dejavnosti za starše in ostale zainteresirane.

PLASTIKA ZA ENKRATNO UPORABO ZMANJŠEVANJE ODPADKOV V MORJU

Vir: europa.eu

Odpoklic: igrača Salon za tetoviranje

18. marec 2025

Igrača je bila odpoklicana zaradi prisotnosti nevarne kemikalije benzofenon.

Seznam izdelkov (tip/oznaka)

Salon za tetoviranje - Clementoni
Crazy Chic Beauty Salon de Tatouage
EAN: 8005125526871, Ref: 52687, vse serije
Proizvajalec: Clementoni S.p.a. Loc Zona Industriale Fontenoce Snc Recanati Marche 62019
Distributer: E.LECLERC, Rudnids d.o.o, Jurčkova cesta 225 1000 Ljubljana Rudnik
Poreklo izdelka: neznano

Razlog odpoklica

V barvah za poslikavo telesa je prisoten benzofenon, ki sodi med nevarne snovi, ki so prepovedane z Uredbo (ES) št. 1223/2009 o kozmetičnih izdelkih (s spremembami).

ZPS svetuje

Za odpoklican izdelek lahko zahtevate vračilo kupnine. [Sledite navodilom podjetja, ki je izdelek odpoklicalo.](#)

Vir podatkov o odpoklicu: Zdravstveni inšpektorat RS.

Vir: www.zps.si

DOBRA IGRAČA

OZNAKE

- EN 71
• igrača je bila testirana in ustreza evropskemu standardu za varnost igrač

- CE
• igrača je bila načrtovana in proizvedena v skladu z vsemi zahtevami in predpisi EU

- DOBRA IGRAČA
• znak podeljuje komisija za oceno igrač
• dobra ocena z vidika varnosti, likovno-oblikovnega kriterija in ustreznosti razvojni stopnji in načinu igranja otrok

- VELIKOST
• manjši kot je otrok, večja naj bo igrača
• nevarnost zadušitve
• kvalitetna izdelava
• pazljivo pri magnetih

IGRAČE ZA MANJŠE OTROKE (DO TREH LET)

PRAVILO 4 V

- VRVICE
• krajše od 22 mm

- VRSTA MATERIALA
• le zdravju neškodljive snovi

- VIDEZ
• brez ostrih robov in konic
• nevarnost gibljivih delov (vzmeti)

ODPADNA EMBALAŽA IZ GOSPODINJSTEV KOT IGRAČA

OKOLJSKA VZGOJA

EMBALAŽA ZA HRANO JE IZ KEMIJSKEGA VIDIKA SNOVI VARNA

PRILOŽNOST ZA SODELOVANJE IN STIK Z OTROKOM

ZMANJŠEVANJE POTROŠNJE IN KOLIČINE ODPADKOV

- PREVIDNO
• ni vsaka embalaža varna (manjši delci) in primerna

ŠTEVILNE NEVARNOSTI V IGRAČAH

MOŽNOST ZAUŽITJA BATERIJE, NEVARNOST OPEKLIN

NEVARNOSTI ZADUŠITVE

NEVARNE KEMIČALIJE

NEVARNOST POŠKODB

2. ČILJ: SPODBUJANJE MATEMATIČNEGA MISLJENJA PRI OTROCIH

- Pot do uresničevanja ciljev:

- izvajanje dejavnosti za uresničevanje ciljev s področja matematike (Kurikulum za vrtce, 1999), pri čemer kot sredstvo uporabljamo odpadno embalažo iz gospodinjstev.

- Cilji dejavnosti(Kurikulum za vrtce, 1999):

- * otrok zaznava prirejanje 1:1 in prireja 1:1,
- * otrok razvija miselne operacije, ki so osnova za seštevanje, odštevanje,
- * otrok spoznava geometrijska telesa,
- * otrok išče, zaznava in uporablja različne možnosti rešitve problema,
- * otrok klasificira in razvršča,
- * otrok rabi izraze za opisovanje položaja predmetov (na, v, pred, pod, za, spredaj, zadaj, zgoraj, spodaj, levo, desno ipd.) in se nauči orientacije v prostoru.

1. KJE JE MLEKO?

Miška išče mleko.

Uporaba predlogov za opisovanje položaja predmeta.

2. PISANI KROGI, KVADRATI IN PRAVOKOTNIKI

Spoznavanje likov.

Veliko – malo.

3. IGRALNA PODLOGA (ZA ŽIVALI ALI DRUGO)

Iskanje rešitve problema in spoznavanje geometrijskih teles.

4. KOŠARICA ZA CVETJE

Otrok klasificira in razvršča.

5. NAPOLNIMO VAZO

Iskanje rešitve problema.

6. IGRALNA HIŠA IZ TETRAPAKOV

Razvoj miselnih operacij, ki so osnova za seštevanje in spoznavanje geometrijskih teles.

8. MINI POLIGON

Razvijanje miselnih operacij, ki so osnova za seštevanje in odštevanje.

9. OBRISI EMBALAŽE

Otrok zaznava prirejanje 1:1 in prireja 1:1.

EVALVACIJA DEJAVNOSTI

OTROCI

Aktivni, starosti primerno ozaveščeni o možnosti predelave odpadkov.

STARŠI

„Me je kar groza, ko pomislim na vse te strupe.“

„Kaj vse nam to prodajajo?“

Izvajanje predlaganih dejavnosti z otroki.

IGRALNICA

Manj plastičnih igrač.

KOLEKTIV

Širjenje idej in praks.

OKOLJE

Trajnostni način proizvodnje in porabe.

Vir: stoppoisonplastic.org

IN NAPREJ?

NA RAVNI SKUPINE IN VRTCA

- Nenehno ozaveščanje staršev in otrok.
- Primeri dobrih praks.
- Premišljen nakup igrač.

Vir: goodmorningamerica.com

ŠIRŠA RAVEN

- Več znanja o našem osnovnem sredstvu – igračah.
- Smernice za nakup igrač (v vrtcu in drugje).
- Glasnejše opozarjanje na vse potencialne nevarnosti v igračah.

HVALA ZA POZORNOST!

VIRI

- Kurikulum za vrtce: predšolska vzgoja v vrtcih (1999). Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport in Zavod Republike Slovenije za šolstvo.
- Šentjerc, Tea (19. 4. 2025). *Bi svojemu otroku kupili strupeno igračo?* <https://www.24ur.com/novice/slovenija/strupene-igrace.html>
- Aurisano, N., Huang, L., Llorenç Milà i Canals, M., Jolliet, O., in Fantke, P. (2021). Chemicals of concern in plastic toy. *Environment International*, 146(106194), <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0160412020321498>
- FOTOGRAFIJE:
 - www.europa.eu
 - www.stoppoisonplastic.org
 - www.zps.si
 - www.goodmorningamerica.com

